

1

GOL

POR LA
EDUCACIÓN

Proposta didàctica
per a infantil i primària

Introducció	1
Objectiu general de la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació	
Objectius generals de la proposta didàctica	
Consideracions generals	
Per a aprofundir...	
3-5 anys (Educació Infantil)	4
Objectius	
Activitat 1. Coneixem les escoles del món	
Activitat 2. Juguem i deixem jugar	
Activitat 3. 1 GOL per l'educació: La gran lliçó	
6-8 anys (Cicle inicial de Primària)	6
Objectius	
Activitat 1: Imaginem el món...	
Activitat 2: Sabem jugar	
Activitat 3. 1 GOL per l'educació: La gran lliçó	
8-10 anys (Cicle mitjà de Primària)	8
Objectius	
Activitat 1. Escoles per a tots els xiquets del món	
Activitat 2. Canviem les regles	
Activitat 3. 1 GOL per l'educació: La gran lliçó	
10-12 anys (Cicle superior de Primària)	12
Objectius	
Activitat 1: El deure d'informar	
Activitat 2: Creuar el pantà	
Activitat 3. 1 GOL per l'educació: La gran lliçó	
Activitat per a tots els nivells. 1 GOL per l'educació: La gran lliçó	14
Objectius	
Com participar en 1 GOL per l'educació?	
Què fem amb la pilota?	
Conegueu la Web d'1 GOL per l'educació i uniu-vos-hi	
Avaluació	17

© Manuel Nacimiento Ponce

La Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME) de 2010 es posa en marxa en el marc de la campanya **1 GOL per l'educació**, promoguda per la Campanya Mundial per l'Educació i per la FIFA.

La Copa del Món de Futbol que se celebrarà a Sud-àfrica al juny de 2010 és una oportunitat única per a arribar a milions de persones i invitar-los perquè demanen als líders de la comunitat internacional que donen prioritat a l'educació en les seues agendes.

2010 és un any clau per a recordar que en 2015 s'han de complir els objectius de l'Educació per a Tots i Totes, ja que tan sols queden 5 anys per a la data límit en la qual els països acordaren per complir estos objectius. En molts països s'han realitzat grans avanços des de l'any 2000 en aspectes com la universalitat de l'ensenyament primari (40 milions de xiquets i xiquetes més assistixen hui a l'escola) i la paritat entre els sexes en l'accés a l'educació (països com Bangla Desh tenen el mateix nombre de xiquets i de xiquetes en l'escola primària).

No obstant això, si persisteixen les tendències actuals, es corre el risc que en 2015 no s'acomplisquen molts dels objectius marcats. 75 milions de xiquets i xiquetes en el món continuen sense escolaritzar (el 55% són xiquetes) i si no es modifica la situació actual, en 2015 almenys 29 milions de xiquets i xiquetes seguiran sense tindre accés a l'educació. 774 milions de persones (de les quals dos terços són dones) no tenen les competències elementals de lectura i escriptura. Si es mantenen les tendències, en 2015 vora 700 milions de persones adultes continuaran sense tindre eixes competències. Sols a l'Àfrica subsahariana caldria crear, en 5 anys, 1.600.000 nous llocs de treball de mestre de primària si es vol aconseguir l'objectiu de l'ensenyament primari universal.

En este context, l'estancament de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) que es dedica a l'educació fa perillar el futur dels més de 75 milions de xiquets i xiquetes sense escolaritzar. Estes dades no són gens reconfortants en l'actual situació de crisi. L'AOD pot minimitzar-ne l'impacte causat a les economies malmeses dels països empobrits i ajudar a construir un futur econòmic més equitatiu, perquè, quan hi ha voluntat política, els països s'unixen per aconseguir fons. Prova d'això

© Ayuda en Acción

són els 400.000 milions de dòlars que van disposar els governs per rescatar el sistema financer de la crisi actual.

La lentitud dels avanços en la inversió pública en educació dels diferents països suposen una altra amenaça. En 2004, a l'Àfrica subsahariana, on viu el 15% de la població mundial d'entre 5 i 25 anys, la despesa en educació va representar el 2% de la despesa mundial. A l'Àsia Meridional i Occidental la proporció de la despesa a penes arribà al 7%, a malgrat que esta regió concentra més del 25% de la població del planeta.

D'altra banda, la crisi financera provocarà que els pressupostos nacionals dels països siguin molt ajustats, i esta circumstància repercutirà directament en despeses d'educació, com ara la contractació de personal docent, infraestructures, materials educatius, etc. També cal tindre en compte la situació creixent de pobresa que encara patixen les famílies als països empobrits, cosa que també afectarà la demanda educativa, donat que els xiquets i xiquetes han d'abandonar l'escola per ajudar a l'economia familiar.

Davant esta situació, la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació i la resta d'accions de la campanya **1 GOL per l'educació** es presenten com una oportunitat extraordinària perquè milions de persones de tot el món demanen als governants el compliment del que van firmar a l'any 2000, i que hi destinen els recursos necessaris sense més demora. Si no ho fan, es continuarà negant el dret a l'educació a milions de persones.

La **Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME)** vol fomentar en xiquets, xiquetes, jòvens i adults el compromís actiu i el sentit de responsabilitat com a ciutadania front a situacions injustes, perquè totes les persones podem i hem de fer alguna cosa per transformar esta realitat. Cal explicar, mitjançant l'educació, tant les conseqüències de les injustícies (pobresa, canvi climàtic, accés a l'educació) com –i especialment– les seues causes.

En el marc de la LOE, la competència de ciutadania ens brinda l'oportunitat de treballar el desenvolupament de persones amb autoestima, dignitat, llibertat i responsabilitat. També contribuïx de manera molt significativa a la cohesió social i potencia valors com la tolerància i el respecte.

Per açò, cal concebre l'escola com un laboratori de democràcia que fomenta el pensament crític, el respecte als drets humans i la participació activa en la societat. En definitiva, una escola que constrüisca una ciutadania global, compatible amb la identitat local, on tots i totes tingan el seu lloc.

La vinculació d'enguany amb el món del futbol ens permet aprofitar els valors que promouen este i uns altres esports (treball en equip, companyonia, treball, superació,...) per treballar-los amb l'alumnat mitjançant les activitats de les propostes didàctiques. També es poden aprofitar altres espais, com la classe d'educació física o l'entrenament de l'equip del centre, per a treballar el tema del dret a l'educació.

1 GOL per l'educació és l'acció que proposa la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació perquè entre tota la societat civil, alumnes, docents, classe política i altres agents, ens mobilitzem i reflexionem sobre els aspectes que afavorixen i dificulten l'èxit de l'Educació per a Tots i Totes.

© 1 GOAL

Objectiu general de la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació

Sensibilitzar la classe política i l'opinió pública sobre la importància de l'educació i la necessitat d'actuar de manera urgent perquè el dret a una educació permanent per a tots i totes es convertisca en realitat.

Objectius generals de la proposta didàctica

- Conèixer la situació d'exclusió en la qual viuen milions de persones que no poden exercir el seu dret a l'educació per falta d'una inversió suficient i de voluntat política en este àmbit.
- Valorar l'educació al llarg de la vida com un dret universal i fonamental arrel·legat en la Declaració Universal dels Drets Humans i en la Convenció sobre els Drets del Xiquet.
- Comprendre la importància de l'educació permanent com un element clau per al desenvolupament personal i comunitari.
- Assumir, com a ciutadans actius, la pròpia responsabilitat davant les situacions injustes i comprendre que tots podem fer alguna cosa per a canviar-les o per a transformar eixa realitat.

Consideracions generals

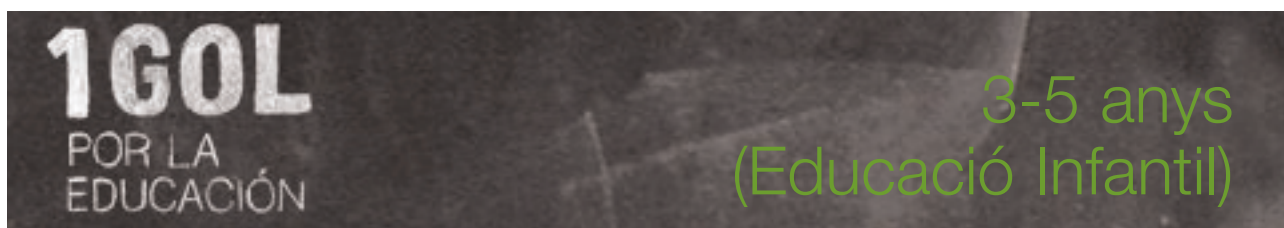
- Les activitats que proposem s'han pensat per a diferents grups d'edat, però es poden adaptar per fer-les servir amb alumnes d'uns altres nivells.
- Deixem que cada orientador definisca el temps de cada activitat en funció de les característiques del grup, disponibilitat de temps, etc., i la temporalització de les activitats durant els mesos de febrer (data en què rebran les propostes didàctiques) i abril (data en què celebrarem la SAME).
- Proposem per a cada cicle una activitat “de reflexió” i una altra “d'acció” que es poden realitzar a classes d'educació física, en l'hora de l'esplai, en activitats extraescolars, entrenaments esportius, i també en entorns d'educació no formal.
- Els termes “professor/a” i “docent” els utilitzem per a referir-nos a educadors, orientadors, etc., tant de l'àmbit formal com del no formal.

Per a aprofundir...

En esta proposta us plantegem algunes activitats senzilles perquè treballeu el tema. Tanmateix, el dret a l'educació és un assumpte complex que té relació amb molts altres temes.

- Si voleu treballar amb el vostre alumnat el tema del dret a l'educació amb més profunditat, us indiquem alguns recursos on trobareu activitats i materials.
- A la pàgina web trobareu les propostes didàctiques de SAME anteriors:
Alfabetització de jòvens i adults (2009), educació i exclusió (2008), dret a l'educació (2007), docents (2006), educació i pobresa (2005).
 - A la guia de recursos de la Coordinadora d'ONGD d'Espanya trobareu diversos materials i experiències que proposen les organitzacions d'esta xarxa.
 - També podreu conèixer les propostes de les organitzacions que formen part de la SAME.

Objectius

- Comprendre la importància del fet que tots els xiquets i xiquetes puguin rebre una educació en un entorn propici.
- Enfortir els vincles de grup, destacant el treball cooperatiu.

Activitat 1: Coneixem les escoles del món

El docent ensenya a l'alumnat fotos on apareixen diferents escenes escolars. Tractarem d'arreglar imatges d'escoles molt diverses, com per exemple, escoles on hi ha un gran nombre d'alumnes per classe, on es fan servir les noves tecnologies; imatges on es veja l'entorn en què l'escola està ubicada, etcètera.

Els demanarem que les observen i que expliquen quines diferències hi veuen: quantes persones hi ha a classe, quins materials utilitzen, si hi ha lloc per a tots. El grup tractarà d'imaginar com es diuen eixos xiquets i xiquetes, com deuen ser les seues cases, etcètera.

Conversarem sobre les semblances i diferències que s'observen a les diferents realitats d'escolarització al món. Tractarem que els xiquets i xiquetes valoren la importància de rebre una educació de qualitat en un entorn favorable. Entre tot el grup cal inventar una història a partir de l'observació de les imatges i de la conversació.

Acostem-nos a la nostra escola

En un gran paperògraf, el/la docent dibuixarà una silueta de l'escola i hi marcarà els espais més importants: la nostra classe, el menjador, el pati...

Parlarem sobre el que fem a cada espai i sobre les normes de funcionament de cadascun. Els xiquets i xiquetes adornaran i completaran la seua escola amb aquarel·les o pintures, i marcaran amb pintures de dit els llocs on solen estar. Si hi van sovint, faran moltes empremtes; si hi van poques vegades, menys empremtes...

Proposem d'omplir la silueta de la nostra escola de xiquets i de xiquetes. A este efecte, els alumnes fan dibuixos que representen el grup de classe i també els xiquets i xiquetes de tot el món (a partir de les realitats que han observat a les fotos) als quals vulguen convidar a gaudir de la seua escola. Llavors tallen les siluetes dels xiquets i xiquetes les pinten o les cobrixen amb diversos materials (llegums, paper esgarrat o fet a boletes, plastilina, etc.). Finalment, peguen les figures amb el nom de cada xiquet/a representat en el paperògraf de la seua escola.

Deixarem el mural en un lloc visible (corredor o parets de l'aula) i convidarem les famílies per veure el treball. Els xiquets i les xiquetes els hauran d'explicar com han treballat, i la importància d'aprendre en una bona escola. Els animarem perquè incloguen la seua "empremta" en l'escola.

Activitat 2: Juguem i deixem jugar

Anirem a l'aula de psicomotricitat i els recordarem les normes de l'aula –quines coses es poden fer i quines no– i comentarem per què és important fer-ne cas. Destacarem: no barallar-se, no alçar la veu, cuidar el nostre cos, deixar l'aula tal com l'hem trobada...

Farem uns quants circuits amb els diversos elements de la sala de psicomotricitat (cercols, matalafets, cordes, pilotes, teles, etc.) tot adaptant-los a l'edat del grup. Posarem al final de cada circuit la foto d'una de les escoles.

L'alumnat, individualment o per parelles, haurà de creuar els circuits.

Exemple:

Circuit 1: L'alumnat podrà arribar al final del circuit sense massa dificultats. Per exemple, saltant, fent botar la pilota, dirigint la pilota amb la mà fins al final, etcètera. En este cas, el docent mostrarà fotos d'escoles a les quals els alumnes tenen més facilitats per a assistir i millors condicions per a aprendre.

Circuit 2: L'alumnat arribarà a l'escola fent més volta i salvant diversos obstacles que ha trobat. La tasca pot consistir, per exemple, a botar de cercol en cercol i fer una volantí damunt del matalafet. En este cas, mostrarem la foto d'una escola on els alumnes tenen dificultats per a assistir-hi.

Acabarem la sessió tots/totes asseguts a terra, parlant sobre les diferències entre escoles i les dificultats que tenen alguns xiquets per a accedir-hi. Per a fer-ho, els farem les preguntes següents:

*Què ha passat al circuit 1? Què ha passat al circuit 2?
Per què hem tingut més dificultats per a arribar a un que a un altre?*

Els docents explicarem al grup que al món hi ha molts xiquets i xiquetes que tenen dificultats per a anar a escola (distància, pobresa, treball infantil, discriminació de sexe, falta de docents, falta de recursos i de materials, etcètera) i tractarà que entre tots i totes imaginin possibles solucions per tractar que estos xiquets i xiquetes vagen a escola amb més facilitats.

Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La gran lliçó

Veure pàgina 14.

Objectius

- Comprendre la importància del fet que tots els xiquets i xiquetes del món reben una educació de qualitat en un entorn amb les necessitats bàsiques satisfetes.
- Valorar la importància del respecte cap a les normes acordades entre tots i totes.

Activitat 1: Imaginem el món...

El docent dibuixarà un cercle en terra i el grup s'hi asseurà al voltant. Començarem l'activitat parlant entre tots i totes sobre les escoles que coneixen, que han vist a la televisió o als llibres.

El docent preguntarà: *Són totes les escoles iguals? Creiem que tots els xiquets del món poden anar a escola? Qui té més dificultats per a anar-hi? Per què? Sabem que hi ha xiquets que han de recórrer diversos quilòmetres cada dia per anar a escola?*

Per tal de conèixer les dades mundials sobre l'educació i l'accés a esta, jugarem amb les dades que presentem tot seguit, prenent com a referència el nombre de xiquets i xiquetes que hi ha a classe.

	Aula de 20 persones	Aula de 25 persones
Saben llegir i escriure	1 persona	2 persones
Poden anar a escola	10 persones	13 persones

Dades extretes del llibre Si el mundo fuera una aldea de 100 personas. Ikeda Kayoko i C. Douglas Lummis. Ed. L'Aleph, Barcelona, 2003.

Exemple: Aula de 20 persones

De 20 persones, sols una sap llegir i escriure, per tant un xiquet o xiqueta del grup entrarà en el cercle. De 20 persones, 10 tenen accés a l'educació i les altres 10 no, per la qual cosa 9 xiquets o xiquetes més del grup entraran en el cercle.

Amb les persones que han estat incloses improvisem una xicoteta activitat que realitzem en eixe moment dins del cercle (relatar una història, posar en marxa un joc cooperatiu, cantar una cançó, ballar una dansa...). El grup que ha quedat fora només pot observar.

En acabar el joc, el/la docent suscitarà la reflexió sobre perquè no tots/totes han pogut entrar en el cercle. Preguntarà què ha ocorregut amb les persones que han quedat dins i fora del cercle, com s'han sentit les unes i les altres. Els explicarà que les persones de fora del cercle representen els qui no tenen possibilitat d'anar a escola i, per tant, tenen més dificultats per a integrar-se plenament en la seua societat. El/la docent demanarà als xiquets i xiquetes els motius pels quals creuen que hi ha xiquets que no poden anar a escola. A este efecte, demanarà als alumnes que pensen en el seu entorn més proper (amics, veïns, família) i que responguen:

Coneixem algú que no haja pogut anar a escola? Sabem per què no va poder anar?

Coneixem algú que no sàpia llegir ni escriure? Com viu normalment el dia a dia?
Què podem fer ara que sabem llegir i escriure, a diferència d'abans quan no podíem fer?
Per què ens pareix important poder anar a escola?

Parlem amb els/les alumnes sobre les possibilitats que l'educació suposa per a una persona i sobre la importància que té gaudir d'una educació de qualitat i de les necessitats bàsiques satisfetes.

El docent convidarà el grup a imaginar solucions per a aconseguir que tots els xiquets i xiquetes puguin anar a escola. Després de les solucions proposades, es convidarà tots i totes que entre una altra vegada en el cercle, i tots junts i juntes repetiran la xicoteta activitat improvisada.

Activitat 2: Sabem jugar

Dividim l'alumnat en grups de 4 o 5 persones i repartim a cada grup una caixa amb els materials següents:

- Un diari o revista · Tisores · Cinta adhesiva · Envasos de iogurt · Botons · Tela · Retoladors
- Un altre material que ens parega pertinent

Amb els materials que troben a la caixa, els demanarem que inventen un joc i que no oblidin establir unes regles clares i consensuades. Hauran d'escriure les normes en esta fitxa que els repartirem.

REGLES DEL JOC	
Quantes persones poden jugar?	Xiques Xics
Qui comença?	
Com es juga?	
Quan acaba el joc?	
Pot jugar tot el món al nostre joc?	
Dades importants per al joc	

Una vegada s'han inventats els jocs, demanarem als grups que escriguen les normes del joc que han inventat.

A jugar! Han d'intercanviar els jocs escrits perquè cada grup jugue al joc inventat per un altre. Abans haurem deixat els jocs en un espai visible i accessible de l'aula perquè tots puguin jugar i compartir. Si tenen dubtes, poden preguntar-se entre ells com jugar correctament.

És recomanable que els preguntem si han pogut jugar bé, com ha anat, si hi han trobat problemes, quins, si tots i totes han pogut jugar, etcètera.

Què hauria passat si no sabérem llegir i escriure per a este joc? Què en ha costat més de fer en el joc? Pot jugar qualsevol persona al joc que hem inventat? També hi poden jugar els xiquets i xiquetes que no es poden moure gaire?

Destacarem la importància de saber llegir i escriure per a arreglar-se-les en el joc, i també viure sense problemes en el dia a dia.

Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La gran lliçó

Veure pàgina 14.

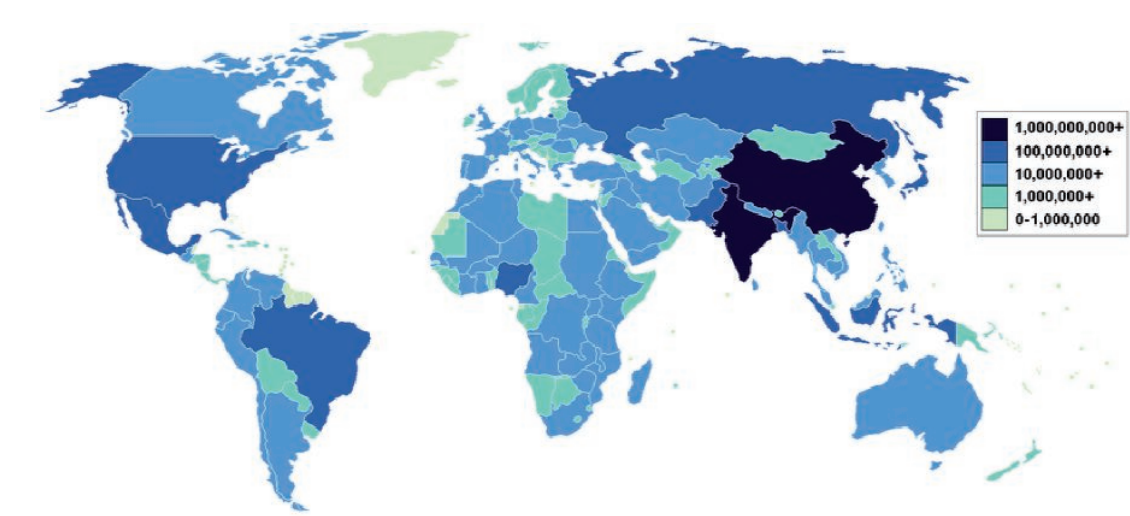
1GOL
POR LA
EDUCACIÓN

8-10 anys
(Cicle mitjà de Primària)

Objetivos

- Comprendre la importància del fet que tots i totes puguin accedir a una bona educació sense ser exclòs per cap motiu.
- Valorar la importància de participar en la formulació de les regles que governen el grup i la necessitat de respectar-les.

Activitat 1: Escoles per a tots els xiquets i xiquetes del món

Font: Mapa. Població Mundial. www.photobucket.com

El docent presenta al grup escolar el planisferi que mostra la distribució de la població mundial.

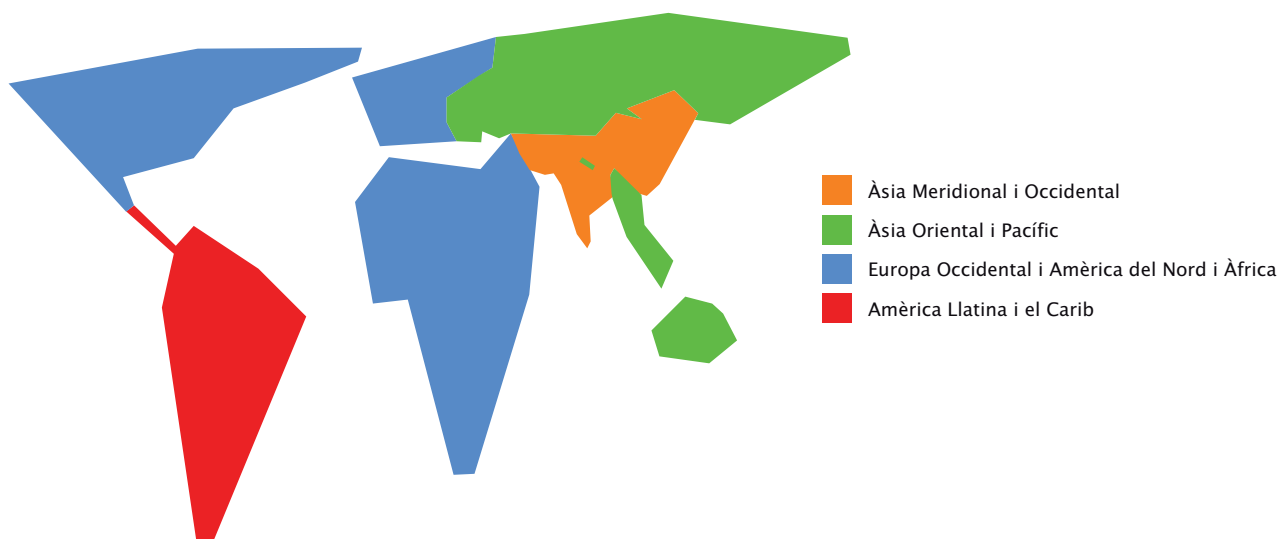
On vivim? Com es diu el nostre país? En quin continent està? Sabeu els noms dels altres continents? Haveu viatjat a algun d'ells?

Estes preguntes guiaran la conversació sobre la distribució de la població mundial. Assenyalarem les regions sobre les quals treballarà l'alumnat.

Tot seguit, dibuixem en terra un esquema del planisferi i proposem a l'alumnat, dividit en cinc grups –tants com regions–, que posen cadires sobre cada una de les regions i que s'hi asseguen. Cada grup representarà el percentatge d'habitants d'eixa regió respecte a la població mundial.

Un grup de 25 xiquets i xiquetes, (s'augmenta o disminueix proporcionalment, segons el nombre d'integrants), quedarien repartits així:

- Europa Occidental i Amèrica del Nord: 4 alumnes
- Àfrica subsahariana: 4 alumnes
- Àsia Oriental i Pacífic: 6 alumnes
- Amèrica Llatina i el Carib: 3 alumnes
- Àsia Meridional i Occidental: 8 alumnes

Els/les alumnes confirmen, des de les seues posicions, les quantitats diferents de persones que viuen a les regions del món mitjançant l'observació del planisferi, assenyalant-hi en quins hi ha més o menys població, comparant-ne unes i altres.

Creieu que en totes les regions tenen les mateixes quantitats de diners? ¿Per a què es necessiten els diners? S'ha de tindre euros per a anar al col·legi? ¿Per a què?

Estes preguntes guiaran la conversació sobre la distribució desigual dels recursos econòmics per a l'educació al món.

Donarem al grup la informació de les regions que menys diners reben i que, per això, no poden disposar de les cadires que necessiten. Hauran de llevar-les, segons els indicarem, perquè queden distribuïdes així:¹

Europa Occidental i Amèrica del Nord: 4 cadires

Àfrica subsahariana: 1 cadira

Àsia Oriental i Pacífic: 4 cadires

Amèrica Llatina i el Carib: 2 cadires

Àsia Meridional i Occidental: 2 cadires

Quants xiquets o xiquetes s'han quedat sense cadira? Quines són les regions que tenen més diners? Quines les que en tenen menys? Què passarà amb els xiquets i xiquetes que no poden seure? Què passa amb els que no poden anar a escola? Què passa amb els que treballen abans o després d'anar a escola? Què passa amb els xiquets i xiquetes que no mengen bé abans i després d'anar a escola?

Com a acabament de l'activitat, donarem a cada grup una cistella on haurem ficat caramels que tenen adherits cartellots amb els noms de recursos escolars: "llapis", "llibre", "quadern", "escola", "qualitat", "amor", "calidesa"... Cada cistella té la mateixa quantitat de caramels que cadires hagen quedat en cada grup/regió, amb l'excepció de les d'Europa Occidental i Amèrica del Nord, que tindran més llepolies que cadires.

Poden menjar tots i totes? Hi ha caramels per a tots i totes, els en sobren? En els casos on no n'hi ha prou, es poden repartir equitativament els caramels que tenen? Quants xiquets i xiquetes s'han quedat sense caramels/recursos? És just que alguns mengen menys o no mengen caramels/recursos?

És just que en alguns llocs del món els xiquets i les xiquetes no puguin anar a escola, no tinguen material per a treballar o no tinguen mestres?

¹ Estimació basada en el gràfic Distribució de la despesa pública mundial en educació, per regió (2004). Informe de seguiment de l'EPT al món 2009.

Escriurem la resposta i el disseny per a solucionar esta injustícia en una cartolina en forma de caramel, que es quedarà a l'aula.

Posem les cadires al lloc, els convidem a seure i donem caramels a tots els xiquets i xiquetes.

Activitat 2: Canviem les regles

Proposem una activitat en la qual, partint de les regles del futbol, l'alumnat formularà regles amb l'objectiu de crear un joc en què puguem participar xiquetes i xiquets en igualtat de condicions. Fomentarem així el treball en equip i la col·laboració.

Primerament, començarem a conversar sobre:

– *Quines qualitats ha de tindre un bon jugador o jugadora de futbol?*

En cas que no responguen, preguntar:

– *És important que un jugador/a respecte les regles?*

– *Què passa quan no es respecten les regles del joc?*

Tot seguit expliquem que, a partir de les regles del futbol –en el qual dos equips juguen amb l'objectiu de marcar gols a l'equip contrari– nosaltres canviarem i crearem algunes regles noves per afavorir que xiquetes i xiquets treballen en equip, col·laboren i dissenyen estratègies en què tots i totes participen.

Perquè se'n facen una idea, prendrem com a exemple el corfbol i llegirem el text següent:

Corfbol:

El corfbol és un esport que té el mateix objectiu que el bàsquet. Consistix a introduir un baló en la cistella de l'equip contrari. L'equip que aconseguisca més punts en acabar el temps de joc es considera el guanyador del partit. Però a més a més, el corfbol té particularitats que fomenten la cooperació i la col·laboració, i afavorix que xiquetes i xiquets puguem jugar junts.

De les seues característiques, en destaquem les següents:

- 1 És un esport mixt (l'equip el formen amb el mateix nombre de xiques que de xics).
- 2 Els jugadors canvien de rols. Dins de l'equip, els que comencen atacant després defenen i viceversa.
- 3 Les regles afavorixen la col·laboració entre les persones que formen l'equip i la creació d'estratègies.
- 4 Les diferències de condició física es veuen disminuïdes.
- 5 Xiques i xics participen en igualtat de condicions.
- 6 Per a aconseguir l'èxit en les jugades cal buscar ajuda en els companys.
- 7 L'agressivitat està molt controlada.

Perquè es donen estes condicions, calen unes restriccions reglamentàries.

No es pot:

- 1 Córrer o caminar amb la pilota
- 2 Jugar individualment amb la pilota
- 3 Entregar la pilota a un company de mà a mà
- 4 Retardar el joc innecessàriament
- 5 Colpejar o llevar la pilota de les mans de l'adversari
- 6 Espentar, colpejar o obstruir un contrari
- 7 Defendre un adversari al qual ja estan defenent
- 8 Llançar a la cistella des de la zona de defensa
- 9 Influenciar en un llançament a cistella movent el pal
- 10 Moure o agafar-se del pal per prendre avantatge
- 11 Retindre la pilota més de 4 segons
- 12 Jugar fora de la pròpia zona (en cada zona de joc hi ha 4 persones de cada equip, unes defenen i unes altres ataquen. A mitjan partit els rols canvien).

Una vegada acabada la lectura preguntem:

- Quines regles faciliten l'esport mixt? Quines eliminen l'agressivitat?
- Quines faciliten el treball en equip i la cooperació?

Deixem uns minuts per conversar i després plantegem a l'alumnat fer el mateix amb les regles del futbol.

- Quines regles podem crear perquè xiques i xics puguin jugar junts? I per afavorir la col·laboració i el treball en equip?

Anotem les propostes i acordem amb l'alumnat quines aplicar. Una vegada les tinguen s'inicia el joc.

Per saber-ne més...

<http://nosmovemosyaprendemos.blogspot.com/2009/04/korfbal-deporte-basado-en-la.html>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Korfbal>

<http://www.efdeportes.com/efd104/balonkorf-deporte-mixto-para-la-coeducacion.htm>

Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La gran lliçó

Veure pàgina 14.

Objectius

- Sensibilitzar sobre la necessitat de destinar els fons necessaris per a aconseguir l'educació per a tots i totes.
- Valorar la importància del treball cooperatiu en el desenvolupament i en la producció final.

Activitat 1: El deure d'informar

Proposem a l'alumnat dissenyar una campanya d'informació/sensibilització sobre l'estat del dret a l'educació en el món per presentar-la a la resta de la comunitat educativa al seu centre.

Per a començar el/la docent preguntarà als xiquets i xiquetes si coneixen l'existència dels drets humans. Els demanarem si creuen que anar a escola és un dret, i el perquè. Confirmarem que efectivament ho és i que com a tal està arreplegat en diferents documents internacionals. Llegirem l'article 26 de la Declaració Universal dels Drets Humans i entre tots reflexionem sobre la importància del seu compliment.

Els preguntarem si creuen que tots els xiquets i xiquetes poden gaudir d'este dret.

Per a contribuir a la conscienciació sobre la importància de poder anar a escola, els proposarem elaborar material de sensibilització sobre este tema.

Per a fer-ho, dividirem la classe en 5 grups. Cada un treballarà un continent i buscarà informació sobre eixes regions: *Quins països trobem en estos continents? Com viuen els xiquets en estos països? Com són les cases on viuen? Com són els transports amb què es mouen? Quines ocupacions tenen durant el dia? Quins treballs exercixen els seus pares i mares? Quina roba usen per a vestir-se? Què mengen?*

Per a facilitar la recerca, el/la docent facilitarà que el grup pugui consultar a classe pàgines com:

- Campanya Mundial per l'Educació (<http://www.cme-espana.org/>)
- UNESCO (<http://www.unesco.org/es/education/worldwide/>)

Els demanarem que, per grups, treballen la informació trobada, a partir de la qual podran descobrir l'estreta relació entre la pobresa i la possibilitat de disfrutar del dret a l'educació de qualitat.

Amb el títol "L'educació al món", l'alumnat prepararà una sèrie de materials i activitats per a mostrar a la resta d'alumnes de primària el resultat de les seues investigacions. El/la docent facilitarà la producció en distints formats: murals, escrits, dibuixos, fotografies, simulacions de programes de ràdio, vídeos, etc.

Activitat 2: Creuar el pantà

Este joc es realitza a la sala de psicomotricitat o d'educació física. Expliquem al grup que té un objectiu: creuar d'un costat a un altre de la sala, tot el grup alhora, utilitzant els materials de què disposen estos espais.

Els donem unes consignes de partida:

El joc es realitza sense sabatilles. No es pot tocar terra en cap cas per desplaçar-se d'un costat a l'altre de la sala, d'una vora del pantà a l'altra.

Material: dos matalafets, espatleres (si no n'hi ha, es pot començar en un banc o un altre lloc alt i utilitzar una superfície plana, paper o cartó en comptes dels matalafets).

Comença tot el grup pujat a les espatleres, amb els dos matalafets davall d'estes. El grup passa de les espatleres a un dels matalafets i a partir d'eixe moment comença a tractar d'avançar fins a l'altra vora. Els/les alumnes han d'actuar en grup, ja que els matalafets són molt pesats i no es poden desplaçar –tret que ho faça tot el grup. Així, van sorgint diverses solucions al problema. El joc acaba quan tots i totes els alumnes han arribat a l'altra vora, és a dir, han pujat a les espatleres.

En acabar el joc, conversem amb el grup sobre la importància de la comunicació en el desenrotllament d'este joc, perquè per a avançar amb el matalafet han hagut de proposar idees i solucions, escoltar-les, discutir-les i dur-les a la pràctica. A mesura que realitzem la reflexió en grup, és important comentar amb el grup com s'ha desenrotllat el joc.

El/la docent pregunta sobre el desenrotllament del joc i les alternatives que han sorgit per a aconseguir l'objectiu. *Quina solució hem trobat per a arribar a l'altra part? N'hi havia d'altres? Hauríem pogut aconseguir-ho sols?*

Podem aprofitar la reflexió perquè recorden situacions en què han col·laborat amb altres persones per resoldre algun problema, o perquè expliquen algun exemple en el qual la gent s'ha unit per aconseguir èxits en la seua societat. Els podem ajudar donant-los exemples de manifestacions, arreplegada de firmes, campanyes solidàries...

Què pretenien aconseguir? Es poden aconseguir èxits perquè la gent visca millor amb la participació de tots i totes?

Expliquem que, en este cas, estan participant de la Campanya Mundial per l'Educació, amb l'objectiu d'aconseguir el compliment del Dret a l'Educació al món.

Podem acabar l'activitat preguntant-los altres formes de participació que se'ls acudisca amb les quals puguem contribuir a millorar la vida de les persones en la seua societat.

Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La gran lliçó

Veure pàgina 14.

LA GRAN LLIÇÓ

Activitat per a tots els nivells

Objectius

- Recapitular el que s'ha treballat al voltant del dret a l'educació i la necessitat del compromís dels països per aconseguir l'educació per a tots i totes en 2015.
- Participar en l'activitat de mobilització mundial.

Durant la **Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME)** milions de persones arreu del món es mobilitzaran amb el lema **1 GOL per l'educació** per demanar als líders polítics que destinen els recursos necessaris per a fer realitat el compromís d'aconseguir l'Educació per a Tots i Totes en 2015.

El mundial de futbol que se celebrarà a Sud-àfrica al juny de 2010 serà una oportunitat perquè milers de persones s'unisquen a **1 GOL per l'educació**. El nostre objectiu és aconseguir el suport de més de 30 milions de persones.

¿Com participar en 1 GOL per l'educació?

Enguany convidem el teu centre a participar a La Gran Lliçó, que tindrà lloc el 20 d'abril simultàniament en diferents llocs del món. Escoles de més de cent països, jugadors de futbol i esportistes de tots els continents participaran amb milions de xiquets i xiquetes per donar el seu suport al dret a una educació de qualitat per a tots i totes. Una ocasió en què volem batre un rècord mundial de participació: La Gran Lliçó.

La Gran Lliçó pretén ser una reflexió i recapitulació de tot el que l'alumnat ha treballat al llarg de la proposta didàctica. Convidarem perquè hi participen polítics locals i figures relacionades amb el món de l'esport.

Per a escriure tot el que recapitem en La Gran Lliçó, utilitzarem una pilota de futbol.

Vos oferim una plantilla que podeu eixamplar per tindre una pilota tan gran com vulgueu. En ella, cada alumne, classe o grup hi anotarà:

- A les caselles taronges: aspectes que estan afavorint que es pugui aconseguir l'Educació per a Tots i Totes en 2015.
- A les caselles verds: tot allò que dificulta este objectiu.

La tècnica que hi utilitzeu ha de ser la que més s'adeqüe a l'edat de l'alumnat: dibuixos, collages, escriptura, etc. També podeu triar altres materials (tela, feltre, paper maixé) per a fer la pilota.

¿Qué fem amb la pilota?

Podeu fer diverses coses:

- Una exposició de totes les pilotes que heu fet al centre.
- Entrega de pilotes als representants polítics o esportistes que participen als actes de la SAME 2010.
- Utilització de les pilotes durant la SAME 2010 per a fer un partit en el qual, simbòlicament, representeu els obstacles i les oportunitats que l'educació ha d'afrontar per ser una realitat mundial en 2015.

A la pàgina www.cme-espana.org podeu trobar:

- Més idees d'activitats que podeu realitzar al vostre centre durant la SAME 2010.
- La fitxa per a inscriure's en el rècord.
- La plantilla de la pilota.

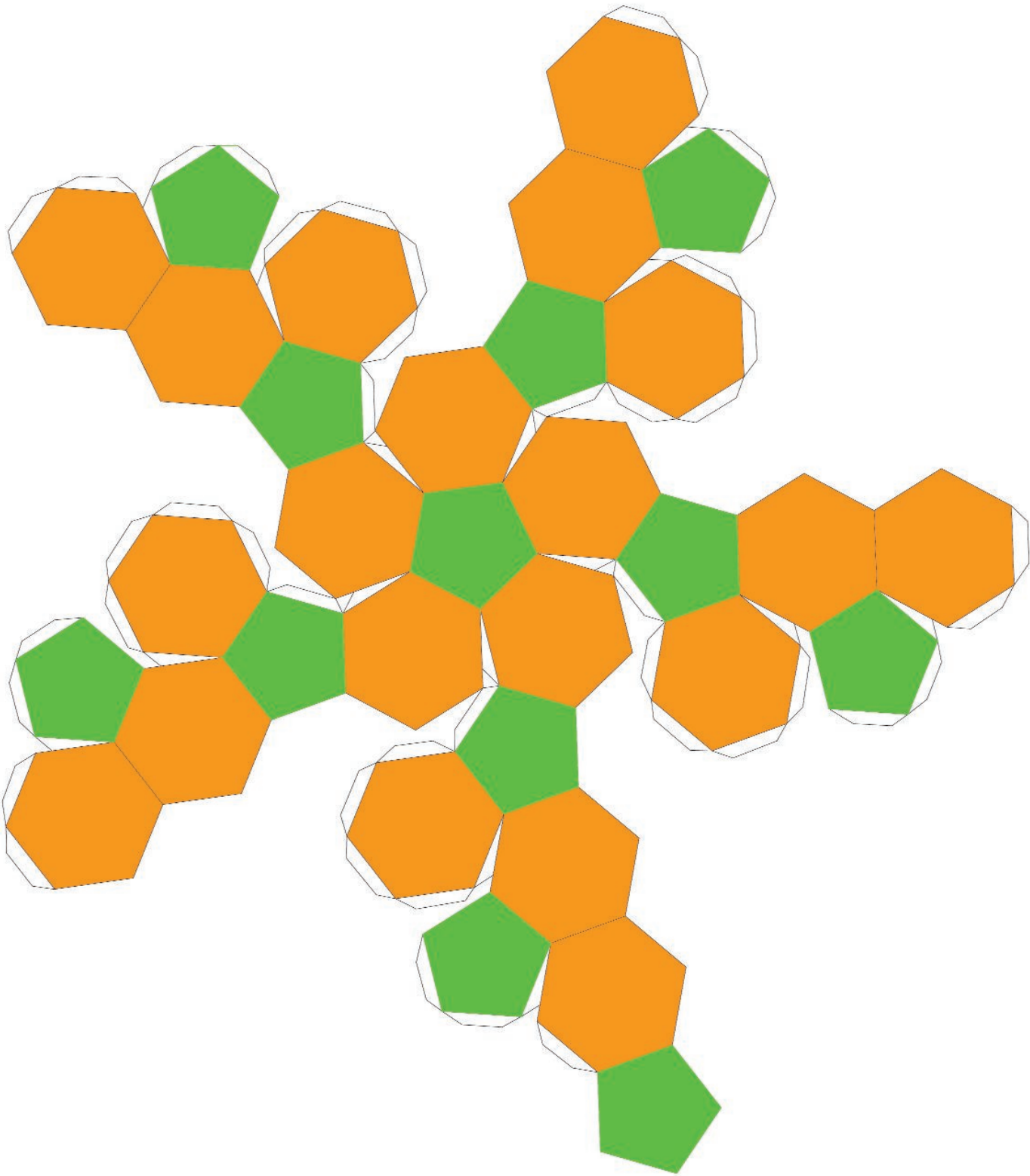
Podeu enviar-nos les fotografies que feu mentres treballeu els materials, feu les pilotes o jugueu el partit.

(Les fotografies enviades s'utilitzaran en els materials i a la web de la Campanya Mundial per l'Educació a Espanya).

Conegueu la web d'1GOL per l'educación i uniu-vos-hi

Una altra forma d'unir-se a **1 GOL per l'educació** és firmar en la pàgina web (www.1gol.org) i deixar-hi constància del vostre suport. Podeu realitzar esta activitat amb l'alumnat, visitant amb ells la pàgina web de la campanya perquè, a més de donar-hi suport, coneguen com l'educació canvia la vida de les persones, s'assabenten de les notícies de la campanya o de les activitats que s'estan realitzant en altres racons del món.

D'altra banda, podeu mostrar el vostre suport a la campanya portant un cordó de sabata o sabatilla lligat al canell.

**Avaluació de la proposta didàctica d'Educació Infantil i Primària
Setmana d'Acció Mundial per l'Educació 2010 (SAME)**

NOM I LOCALITAT DEL CENTRE

QUINS NIVELLS HI HAN PARTICIPAT?

- ☐ INFANTIL
- ☐ CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA
- ☐ CICLE MITJÀ DE PRIMÀRIA
- ☐ CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA

QUANTES CLASSES DE CADA NIVELL HI HAN PARTICIPAT? _____

NOM DELS DOCENTS IMPLICATS _____

EN QUINES ASSIGNATURES O ACTIVITATS ESCOLARS HEU TREBALLAT LA SAME?

HEU PARTICIPAT ABANS EN LA SAME? EN QUINS ANYS?

VALORA DE L'1 (NIVELL MÍNIM) AL 5 (NIVELL MÀXIM) LA PERTINÈNCIA DELS OBJECTIUS PLANTEJATS I L'ADEQUACIÓ DE LES ACTIVITATS PLANTEJADES A CADA NIVELL EDUCATIU.

3-5 anys (Educació Infantil)

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1: Coneixem les escoles del món	1	2	3	4	5
- Activitat 2: Juguem i deixem jugar	1	2	3	4	5
- Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La Gran Lliçó	1	2	3	4	5

Educació Primària

6-8 anys (Cicle Inicial)

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1: Imaginem el món	1	2	3	4	5
- Activitat 2: Sabem jugar	1	2	3	4	5
- Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La Gran Lliçó	1	2	3	4	5

8-10 anys (Cicle Mitjà)

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1: Escoles per a tots els xiquets del món	1	2	3	4	5
- Activitat 2: Canviem les regles	1	2	3	4	5
- Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La Gran Lliçó	1	2	3	4	5

10-12 anys (Cicle Superior)

- Objectius	1	2	3	4	5
- Activitat 1: El deure d'informar	1	2	3	4	5
- Activitat 2: Creuar el pantà	1	2	3	4	5
- Activitat 3: 1 GOL per l'educació: La Gran Lliçó	1	2	3	4	5

VALORA DE L'1 (NIVELL MÍNIM) AL 5 (NIVELL MÀXIM) ELS SEGÜENTS ASPECTES:

- Quantitat de material rebuts	1	2	3	4	5
- Data de recepció dels materials	1	2	3	4	5
- Possibilitat d'inclusió de la proposta en la programació del centre	1	2	3	4	5
- Interès per treballar la SAME en pròxims cursos	1	2	3	4	5

OBSERVACIONS, COMENTARIS I PROPOSTES DE MILLORA

Completeu este qüestionari i envieu-lo per fax al 93 412 40 36 o descarregueu-lo a www.cme-espana.org i envieu-lo per correu electrònic a same@cme-espana.org

Organitzen la SAME a la Comunitat Valenciana:

Col.laboren:

Finançat per:

